Lieta Nr. C27208310;
CA-1658-15/16

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2015.gada 3.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs	V.Vazdiķis,
tiesneši	I.Ošiņa,
	O.Blūmfelde
ar tiesas sēžu sekretāru	B.Baroni, I.Pelēkzirni,

piedaloties prasītājas SIA „/Nosaukums A/" pārstāvim zvērinātam advokātam Laurim Lejam, atbildētājai zvērinātai advokātei /pers.A/, zvērinātai advokātei /pers. B/, trešās personas /pers. C/pārstāvei zvērinātai advokātei Inesei Paspārnei,

Brīvības ielā 34, Rīgā, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA „/Nosaukums A/" prasībā pret zvērinātu advokāti /pers. A/ un Latvijas valsti Finanšu ministrijas personā, ar trešajām personām /pers. C/ un Uzņēmumu reģistru par atprasījumu solidārā kārtā jebkāda pamata trūkuma dēļ saistībā ar SIA „/Nosaukums A/" apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012. gada 15. februāra spriedumu un Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 27.marta papildspriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 15.februāra spriedumu noraidīta SIA „/Nosaukums A/" (turpmāk arī – Prasītāja) prasība pret zvērinātu advokāti /pers. A/ un Latvijas valsti Finanšu ministrijas personā (turpmāk kopā arī – Atbildētāji) par naudas summas 37 000 Ls atprasījumu solidārā kārtā jebkāda pamata trūkuma dēļ.

Tiesa atzinusi, ka prasītājs nav pierādījis savu prasījumu pamatotību pret Atbildētājiem.

[2] 2012.gada 20.martā Prasītāja iesniegusi apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 15.februāra spriedumu, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka sabiedriskā organizācija „Latvijas Republikas mednieku un makšķernieku biedrība" (turpmāk arī – Biedrība) savu rīcībspēju un tiesībspēju zaudēja, pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās likuma pamata, ar 2005.gada 31.decembri. To atzinis arī Augstākās tiesas Senāts ar 2007.gada 29.jūnija lēmumu lietā Nr.SKC-628. Tādējādi Biedrībai nebija darījuma taisīšanai nepieciešamā dalībnieka tiesību un rīcības spējas, lai darījumam būtu tiesīgs spēks, jo atbilstoši Civillikuma 1405.pantam darījumi, ko taisījuši tiesību vai rīcības nespējīgas personas, nav spēkā.

Ar 2005.gada 31.decembri ēkas bija piekritīgas Latvijas valstij, tādējādi pirkuma līgums ar Biedrību nevar tikt atzīts par spēkā esošu ne parakstīšanas brīdī, ne prasības iesniegšanas brīdī, ne arī tagad. Atsaucoties uz Civillikuma 988.pantu, norāda, ka Civillikums nepieļauj atsavināt lietu no tādas personas, kurai nav tiesību atsavināt nododamo lietu savā vai cita vārdā. Prasītājai, maldoties par lietas nodevēja īpašuma tiesībām, nevar notikt īpašuma pāreja, jo to nepieļauj Civillikuma 996.panta pirmā daļa.

Prasītāja uzskata, ka pirkuma līgums ir absolūti spēkā neesošs darījums. Pirkuma līguma parakstītājs no pārdevēja puses trešā persona /pers. C/ ir parakstījis pirkuma līgumu, pārkāpjot tiesību normās ietvertā pilnvarojuma ietvarus. Līdzīga pilnvarojuma ietvaru pārkāpuma gadījumā Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 25.augusta lēmumā lietā Nr.SKA-574/2008 atzina civiltiesisko līgumu par absolūti spēkā neesošu, atsaucoties uz K.Baloža „Par līguma spēkā neesamību, ja to slēgusi persona, kura nav tam pilnvarota".

Darījums par ēku pirkšanu, kā absolūti spēkā neesošs, dod tiesisku pamatu prasītājam atprasīt nepamatoti saņemto naudu no /pers. A/ vai gadījumā, ja nauda nodota Latvijas valstij Finanšu ministrijas personā, tad no tās. Naudas atprasīšana pamatota ar Civillikuma 2389., 2390., 2376.pantu.

Apelācijas sūdzība pamatota ar Civillikuma 996.panta pirmo daļu, 988., 1405., 1518., 2376., 2390., 2389.pantu, Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās likuma 14.panta pirmo un ceturto daļu.

[3] Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 27.marta papildspriedumu: 1) no Prasītājas atbildētājas zvērinātas advokātes /pers. A/ labā piedzīti ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai Ls 700,00; 2) noraidīts trešās personas /pers. C/ lūgums par ar lietas vešanu saistīto izdevumu Ls 70,00 apmērā piedziņu no Prasītājas.

[4] 2012.gada 5.aprīlī tika saņemta Prasītājas apelācijas sūdzība par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 27.marta papildspriedumu, kurā norādīts, ka līdz atcelt Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 27.marta papildspriedumu daļā, ar kuru nospriests piedzīt no prasītāja atbildētājas /pers. A/ labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai Ls 700,00.

[5] Apelācijas instances tiesas sēdē Prasītājas pārstāvis atteicies no prasības daļā pret Latvijas Republiku Finanšu ministrijas personā. Pārējā daļā prasību un apelācijas sūdzības uzturēja pamatojoties uz tajās ietvertajiem argumentiem un apsvērumiem.

Atbildētāja zvērināta advokāte /pers. A/tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos ietvertajiem argumentiem un apsvērumiem.

Atbildētājas Latvijas Republikas Finanšu ministrijas personā pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, nav informējis par neierašanās iemesliem, nav lūdzis skatīt lietu bez pārstāvja piedalīšanās, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Nekonstatējot Civilprocesa likuma 210.pantā ietvertos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez Latvijas Republikas Finanšu ministrijas personā pārstāvja klātbūtnes, atzīstot viņa neierašanos tiesas sēdē par neattaisnotu.

Trešās personas Uzņēmumu reģistra pārstāvis apelācijas instances tiesas sēdē nav ieradies. 2015.gada 15.maijā tiesā saņemts Uzņēmumu reģistra iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt bez tā pārstāvja klātbūtnes. Nekonstatējot Civilprocesa likuma 210.pantā ietvertos pamatus lietas izskatīšanas

atlikšanai, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez Uzņēmumu reģistra pārstāvja klātbūtnes, atzīstot viņa neierašanos tiesas sēdē par attaisnotu.

Trešās personas /pers. C/ pārstāve tiesas sedē norādīja, ka prasība un apelācijas sūdzības nav pamatotas un tāpēc ir noraidāmas.

Motīvu daļa

[6] Civillietu tiesu kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka tiesvedība daļā pret Latvijas Republiku Finanšu ministrijas personā ir izbeidzama, savukārt pārējā daļā prasība un apelācijas sūdzības ir pamatotas un apmierināmas.

[7] Apelācijas instances tiesas sēdē Prasītājas pārstāvis atteikusies no prasības daļā pret Latvijas Republiku Finanšu ministrijas personā.

Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka tiesvedība daļā pret Latvijas Republiku Finanšu ministrijas personā ir izbeidzama.

[8] 2015.gada 15.maijā tiesā saņemts Uzņēmumu reģistra iesniegums, kurā norādīts, ka atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta ceturtajai daļai Uzņēmumu reģistram, īstenojot savas valsts pārvaldes funkcijas nav savu interešu šajā lietā, un tādas spriedums šajā lietā nevar skart. Lūgts atzīt, ka Uzņēmumu reģistrs nav šīs lietas dalībnieks.

Izvērtējot minēto lūgumu kopsakarā ar lietas materiāliem un tiesību normām Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka, Uzņēmumu reģistra intereses šajā lietā tiesas spriedums skart nevar, un iespējams Uzņēmumu reģistra pieaicināšanas trešās personas statusā bijusi nepamatota, taču Civilprocesa likums neparedz tiesai tiesības atzīt, ka lietā pieaicināta trešā persona nav lietas dalībnieks. Pie šādiem apstākļiem nepastāv tiesisks pamats Uzņēmumu reģistra lūgumu apmierināt.

[9] Ar lietas materiāliem Civillietu tiesu kolēģija konstatē turpmāk norādītos būtiskos lietas faktiskos apstākļus par kuru pastāvēšanu lietā pēc būtības strīda nav.

[9.1] 2000.gada 22.jūlijā Latvijas Republikas mednieku un makšķernieku biedrības ārkārtas kongresa turpinājumā pieņemti lēmumi, kuri atspoguļoti protokolā *(lietas 1.sējuma 124.-128.lapa)*.

[9.2] 2003.gada 3.oktobrī starp likvidējamo sabiedrisko organizāciju „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" un zvērinātu advokāti /pers. A/ noslēgts sadarbības līgums par likvidējamās Latvijas Republikas Mednieku un makšķernieku biedrībai piederošo nekustamo īpašumu pārdošanu atklātā izsolē *(lietas 1.sējuma 35.-36.lapa)*.

[9.3] 2006.gada 1.augustā likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators apstiprinājis nekustamā īpašuma /Nosaukums/ Zirņu pagastā, Saldus rajonā izsoles noteikumus *(lietas 1.sējuma 76.-78.lapa).*

[9.4] 2006.gada 1.augustā likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators noteicis nekustamā īpašuma /Nosaukums/ Zirņu pagastā, Saldus rajonā izsoles cenu *(lietas 1.sējuma 79.lapa).*

[9.5] 2006.gada 29.augustā zvērināta advokāte/pers. A/ nosūtījusi SIA „/Nosaukums A/" vēstuli *(lietas 1.sējuma 14.lapa)*, kurā ietverta informācija par nekustamā īpašuma – ēku būvju īpašumu /Nosaukums/, Zirņu pagastā, Saldus rajonā (kadastra Nr./numurs/) izsoli.

[9.6] 2006.gada 31.augustā SIA „/Nosaukums A/" nosūtījusi likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidatoram vēstuli Nr.1 *(lietas 1.sējuma 87.lapa)*

[9.7] 2006.gada 18.septembrī likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators sastādījis nekustamā īpašuma /Nosaukums/ Zirņu pagastā, Saldus rajonā mutiskas izsoles ar augšupejošu soli rezultātu apstiprinājuma aktu *(lietas 1.sējuma 88.lapa).*

[9.8] 2006.gada 28.septembrī likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators un /pers. D/ noslēguši pirkuma līgumu *(lietas 2.sējuma 11.-13.lapa)*.

[9.9] 2006.gada 28.septembrī zvērināta advokāte /pers. A/ nosūtījusi SIA „/Nosaukums A/" vēstuli *(lietas 1.sējuma 15.lapa)*, kurā piedāvāts izmantot pirmpirkuma tiesības uz nekustamo īpašumu – ēku būvju īpašumu /Nosaukums/, Zirņu pagastā, Saldus rajonā (kadastra Nr./numurs/).

[9.10] 2006.gada 31.oktobrī, kā aizriet no AS /Nosaukums B/ maksājuma uzdevuma *(lietas 1.sējuma 110.lapa)* zvērināta advokāte /pers. A/ pārskaitījusi likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" kontā kredītiestādē Ls 18 500.

[9.11] 2006.gada 1.novembrī zvērināta advokāte /pers. A/ un likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators noslēguši vienošanos par pirkuma līgumu, ar 2006.gada 28.septembri, par nekustamā īpašuma, kas atrodas Zirņu pagastā, Saldus rajonā, un saskaņā ar juridiskās palīdzības līgumu, ar 2005.gada 11.martu, un saskaņā ar 2006.gada 1.augsuta „Izsoles noteikumi" organizēšanu *(lietas 1.sējuma 106.lapa)*.

[9.12] 2006.gada 1.novembrī sastādīts akts par savstarpējiem norēķiniem starp likvidējamo sabiedrisko organizāciju „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" un Latvijas zvērinātu advokātu padomes zvērinātu advokāti /pers. A/ *(lietas 1.sējuma 32.-34.lapa)*.

[9.13] 2006.gada 1.novembrī zvērināta advokāte /pers. A/ izrakstījusi likvidējamai sabiedriskai organizācijai „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" rēķinu Nr.32 *(lietas 1.sējuma 107.lapa)*.

[9.14] 2006.gada 1.novembrī likvidējamā sabiedriskā organizācija „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" izrakstījusi zvērinātai advokātei /pers. A/ rēķinu – faktūru Nr.01./11 *(lietas 1.sējuma 108.lapa)*.

[9.15] 2006.gada 1.novembrī likvidējamā sabiedriskā organizācija „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" izrakstījusi zvērinātai advokātei /pers. A/ rēķinu – faktūru Nr.01./11 *(lietas 1.sējuma 109.lapa)*.

[9.16] 2006.gada 16.novembrī SIA „Pakuļu sporta bāze" nosūtījusi zvērinātai advokātei /pers. A/ vēstuli Nr.4 *(lietas 2.sējuma 10.lapa)*.

[9.17] 2006.gada 11.decembrī starp likvidējamo sabiedrisko organizāciju „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" un SIA „/Nosaukums A/" noslēgts pirkuma līgums *(lietas 1.sējuma 16.-18.lapa)*.

[9.18] 2006.gada 13.decembrī, kā izriet no AS „Swedbank" maksājuma uzdevuma Nr.3994 *(lietas 1.sējuma 19.lapa)* SIA „/Nosaukums A/" pārskaitījusi /pers. A/ kontā kredītiestāde Ls 37 000, kā maksājuma mērķi norādot – maksa par nekustamo īpašumu saskaņā ar 2006.gada 11.decembra pirkuma līgumu.

[9.19] 2006.gada 18.decembrī, kā izriet no AS „Hansabanka" maksājuma uzdevuma *(lietas 2.sējuma 14.lapa)*, /pers. A/ pārskaitījusi /pers. D/ kontā kredītiestādē Ls 37 000, maksājuma mērķis norādīts – pirkuma maksas atgriešana, īpašums /Nosaukums/, Zirņu pagasts.

[9.20] 2007.gada 1.jūlijā likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators pieņēmis lēmumu Nr.1 *(lietas 1.sējuma 37.-38.lapa)*.

[9.21] 2007.gada 28.augustā likvidējamās sabiedriskās organizācijas „Latvijas mednieku un makšķernieku biedrība" likvidators vērsies Finanšu ministrijā ar iesniegumu *(lietas 1.sējuma 51.lapa)*.

[10] Prasībā Prasītāja lūgusi piedzīt no zvērinātas advokātes /pers. A/ (turpmāk arī – Atbildētāja) Ls 37 000, jeb 52 646,25 *euro*. Prasība pamatota ar Civillikuma 2389.pantu.

Prasītāja prasībā norādījusi, ka Biedrībai pēc 2005.gada 31.decembra nepiemita rīcībspēja un tiesībspēja, līdz ar ko tai nebija tiesību slēgt ar Prasītāju pirkuma līgumu 2006.gada 11.decembrī, līdz ar ko uz šī līguma pamata Atbildētājai Ls 37 000 tikuši pārskaitīti bez tiesiska pamata un piedzenami no Atbildētājas par labu Prasītājai.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 15.februāra spriedumu prasība noraidīta – tiesa atzinusi, ka Prasītāja nav pierādījusi savu prasījumu pamatotību pret Atbildētājiem.

Apelācijas sūdzībā Prasītāja norādījusi, ka pirmās instances tiesas spriedums ir nepamatots un atceļams, jo tiesa nav ņēmusi vērā Augstākās tiesas judikatūrā izteiktās atziņas. Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 14.pantā noteiktajam, Biedrībai pēc 2005.gada 31.decembra nebija rīcībspējas un tiesībspējas. Tādējādi visi darījumi, kurus Biedrība veikusi pēc 2005.gada 31.decembra, tajā skaitā 2006.gada 11.decembra pirkuma līgums, ir spēkā neesoši uz likuma pamata. Minētais dod pamatu Prasītājam atprasīt Atbildētājai samaksātos Ls 37 000. Prasītājam prasības celšanas brīdī nebija zināms fakts, ka Atbildētāja no Prasītājas saņemtos naudas līdzekļus nav pārskaitījusi valstij.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos apelācijas instances tiesai norādījusi, ka nav iedzīvojusies uz Prasītājas rēķina, bet gan rīkojusies tiesiski un konts, kurā pārskaitīti naudas līdzekļi, nav Atbildētājas personīgais konts, bet gan zvērināta advokāta konts, kurš izmantots saimnieciskās darbības veikšanā.

[11] Civillikuma 2389.panta pirmā daļa noteic – ja kādam ir bez jebkāda pamata kāds priekšmets no otra mantas, tad to var no viņa atprasīt. Šī paša panta otrā daļa noteic, ka attiecībā uz šādu atprasījumu nav nekādas nozīmes, vai tāda priekšmeta iegūšanai nav bijis pamata no paša sākuma, jeb vai pamats, kas agrāk ir bijis, vēlāk atkritis.

Augstākās tiesas Civillietu departaments 2015.gada 27.februāra spriedumā šajā lietā norādījis – tiesas uzdevums ir noskaidrot, vai izskatāmajā lietā ir konstatējams fakts, par kuru lietā pastāv strīds, t.i., vai SIA „/Nosaukums A/" atprasāmā naudas summa 37 000 Ls zvērinātas advokātes /pers. A/ kontā ir nonākusi ar vai bez tiesiska pamata.

No lietas materiāliem Civillietu tiesu kolēģija konstatē – lietā nav strīda par to, ka 2006.gada 13.decembrī SIA „/Nosaukums A/" pārskaitījusi Atbildētājas kontā kredītiestādē Ls 37 000, kā maksājuma mērķi norādot – maksa par nekustamo īpašumu saskaņā ar 2006.gada 11.decembra pirkuma līgumu.

Atbildētāja savos rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka šis konts kredītiestādē nav viņas personīgais, bet gan zvērināta advokāta konts, kurš izmantots saimnieciskās darbības veikšanai. Civillietu tiesu kolēģija minēto argumentu atstāj bez ievērības, jo neatkarīgi no tā, kādiem mērķiem šis konts tiek izmantots, tas ir reģistrēts uz Atbildētājas – fiziskas personas /pers. A/ vārda un lietā nav pierādīts pretējais.

Tādējādi no 2006.gada 13.decembra maksājuma uzdevuma satura iespējams izdarīt secinājumu, ka šī pārskaitījuma mērķis ir bijis tiesisks darījums – 2006.gada 11.decembra nekustamā īpašuma pirkuma līgums.

Pārbaudot lietas materiāliem pievienoto 2006.gada 11.decembra pirkuma līgumu *(lietas 1.sējuma 16.-18.lapa)*, Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka tas noslēgts starp Biedrību un SIA „/Nosaukums A/", kur līgumu Biedrības vārdā parakstījis tās likvidators /pers. C/, bet SIA „/Nosaukums A/" vārdā valdes priekšsēdētājs /pers. E/ – arī par šiem apstākļiem lietā strīda nav.

No lietas materiāliem un pušu paskaidrojumiem Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka lietā ir strīds ir par iepriekš minētā darījuma tiesisko spēku.

Civillikuma 1405.pants (redakcijā uz 2006.gada 11.decembri) noteic – lai darījumam būtu tiesisks spēks, ir vajadzīgs, lai tā dalībniekiem būtu tiesībspēja un rīcībspēja; darījumi, ko taisījušas tiesību vai rīcības nespējīgas personas, nav spēkā.

Pie šādiem apstākļiem noskaidrojams vai Biedrībai piemita tiesībspēja un rīcībspēja pēc 2005.gada 31.decembra.

Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka līdz Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktie un sabiedrisko organizāciju reģistrā pieteiktie sabiedrisko organizāciju un to apvienību likvidācijas procesi jāpabeidz līdz 2005.gada 31.decembrim, piesakot tos reģistrācijai sabiedrisko organizāciju reģistrā.

Atbilstoši 2000.gada 22.jūlija Latvijas Republikas mednieku un makšķernieku biedrības arkārtas kongresa lēmumam Nr.2 nolemts likvidēt Biedrību pašlikvidējoties.

Biedrību un nodibinājumu likums stājies spēkā 2004.gada 1.aprīlī. Savukārt 2004.gada 5.februārī stājies spēkā „Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likums".

Pie šādiem Civillietu tiesu kolēģijai ir pamats atzīt, ka Biedrības likvidācijas process ir uzsākts līdz Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās dienai un tās likvidācijas process, atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 14.panta pirmajai daļai, bija jāpabeidz līdz 2005.gada 31.decembrim, piesakot tos reģistrācijai sabiedrisko organizāciju reģistrā.

Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 14.panta ceturtā daļa noteic – ja šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos termiņos likvidācijas process nav pabeigts, ar nākamo dienu pēc termiņa izbeigšanās sabiedriskajai organizācijai vai sabiedrisko organizāciju apvienībai nav tiesību veikt darbību un par šo noteikumu pārkāpumiem to sauc pie likumā noteiktās atbildības par darbību bez reģistrācijas.

Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 13.panta sestā daļa noteic manta, kas palikusi pēc sabiedriskās organizācijas vai sabiedrisko organizāciju apvienības likvidācijas un izslēgšanas no sabiedrisko organizāciju reģistra saskaņā ar šā panta noteikumiem, pielīdzināma bezmantinieka mantai saskaņā ar Civillikuma 417.pantu.

Lietā nav strīda par to, ka Biedrības likvidācijas process nav ticis pabeigts līdz 2005.gada 31.decembrim.

Izvērtējot minēto tiesību normu Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Biedrība, pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 14.panta pirmās un ceturtās daļas un 13.panta sestās daļas noteikumiem, sākot ar 2006.gada 1.janvāri bija likvidēta, tās manta bija pielīdzināma bezsaimnieka mantai un nevienai personai nebija tiesību Biedrības vārdā veikt jebkādu darbību, izņemot iesniegt pieteikumu par lividācijas procesa pabeigšanu sabiedrisko organizāciju reģistrā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestajai daļai, piemērojot tiesību, normas tiesa ņem vērā judikatūru.

Uz iepriekš izklāstīto Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma 14.panta pirmās un ceturtās daļas interpretāciju norādījis Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2007.gada 29.jūlija lēmumā lietā Nr.SKC-628, un Augstākās tiesas Civillietu departaments 2015.gada 27.februāra spriedumā šajā lietā.

Atbildētāja izteikusi iebildumus par to, ka Valsts ieņēmumu dienests, Ģenerālprokuratūra un Uzņēmumu reģistrs snieguši no Augstākās tiesas Senāta tulkojuma atšķirīgu viedokli par minēto tiesību normu piemērošanu. Civillietu tiesu kolēģija, balstoties uz tiesību doktrīnu atzīst, ka minēto

valsts pārvaldes iestāžu atzinumi nav uzskatāmi par judikatūru un tādiem, kuriem piemistu trešajām personām saistošs spēks, līdz ar ko Civillietu tiesu kolēģija šos argumentus noraida kā nepamatotus.

Pie nodibinātajiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka sākot ar 2006.gada 1.janvāri Biedrībai nebija tiesību veikt jebkādu darbību, izņemot iesniegt pieteikumu par lividācijas procesa pabeigšanu sabiedrisko organizāciju reģistrā.

Minētais nozīmē, ka visas Biedrības darbības, kuras norādītas punktos [9.3]-[9.21], un kuras apstiprina lietas materiālos esošie rakstveida pierādījumi, notikušas bez jebkāda tiesiska pamata – tajā skaitā: 1) darbības, kuras veicis Biedrības likvidators – slēdzis darījumus, pieņēmis un veicis maksājumus, apstiprinājis izsoles nolikumu u.c.; 2) darbības, kuras pamatojoties uz 2003.gada 3.oktobra sadarbības līgumu veikusi Atbildētāja – tas organizējusi nekustamā īpašuma izsoles, pieņēmusi un veikusi maksājumus u.c., ir atzīstamas par spēkā neesošām, tajā skaitā 2006.gada 11.decembra pirkuma līgums.

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepamatotu un noraidāmu Atbildētājas apelācijas instances tiesas sēdē norādīto, ka viņas rīcība izrietējusi no 2003.gada 3.oktobra sadarbības līguma, līdz ar ko bijusi tiesiski pamatota, jo saskaņā ar šajā spriedumā iepriekš nodibināto minētais sadarbības līgums zaudējis savu spēku 2005.gada 31.decembrī.

Arī Augstākas tiesas Civillietu departaments 2015.gada 27.februāra spriedumā

šajā lietā punktā [7.2] atzinusi, ka 2006.gada 11.decembra pirkuma līgums ir absolūti spēkā neesošs un tā apstrīdēšana citas tiesvedības ietvaros nav nepieciešama.

Pamatojoties uz visu iepriekš minēto Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Atbildētāja 2006.gada 13.decembrī saņēmusi no Prasītājas naudas līdzekļus Ls 37 000 apmērā bez jebkāda tiesiska pamata.

Lietā nav strīda par to, ka Atbildētāja nav Prasītajai atgriezusi bez jebkāda tiesiska pamata saņemtos Ls 37 000, lai gan par šādu pienākumu tai bija jābūt zināmam vismaz kopš prasības celšanas brīža.

Lietā nav strīda par to, ka Atbildētāja nav pārskaitījusi valstij no Prasītājas saņemto naudas summu.

Pie nodibinātajiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka lietas faktiskajos apstākļos konstatējams Civillikuma 2389.panta pirmajā daļā norādītais pamats Prasītājam atprasīt no Atbildētājas bez jebkāda tiesiska pamata saņemtos naudas līdzekļus Ls 37 000 jeb 52 646,25 *euro* apmērā, prasība un apelācijas sūdzība ir apmierināma, piedzenot no Atbildētājas par labu Prasītājai 52 646,25 *euro*.

[12] Prasītāja prasībā cita starpā lūgusi tai noteikt tiesības saņemt no Atbildētājas likumiskos 6% gadā no piedzenamās summas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Civillikuma 1765.panta otrā daļa noteic, ka likumisko procentu apmērs [...] līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs – seši procenti no simta gadā.

Konkrētajā gadījumā Atbildētāja nav atmaksājusi bez jebkāda pamata saņemtus naudas līdzekļus Prasītājai. Par šāda atmaksas pienākuma esamību Atbildētājai bija zināms vismaz kopš 2010.gada 26.augusta, kad Prasītāja cēlusi prasību tiesā. Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Atbildētāja ir pieļāvusi nokavējumu, Prasītājas lūgums atzīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus no simta no neatmaksātās summas 52 646,25 *euro* apmērā ir pamatots un apmierināms.

[13] Izvērtējot pirmā instances tiesas spriedumu Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus kopsakarā ar tiesību normām balstoties uz Augstākas tiesas judikatūru, līdz ar ko prasību nepamatoti noraidījusi.

[14] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka Prasītāja, ceļot prasību samaksājusi valsts nodevu Ls 660 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 9,90. Par apelācijas sūdzību savukārt samaksāta valsts nodeva Ls 660 apmērā.

Atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otrā daļa noteic, ka, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Pamatojoties uz minēto no Atbildētājas par labu Prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 1892,28 *euro*.

No lietas uzziņas lapām Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pavisam kopā ir 97,65 *euro*, no kā atņemami Prasītājas labā piedzenamie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 14,09 *euro* apmērā. Pie šādiem apstākļiem pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.pantu no Atbildētājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 83,56 *euro* (97,65-14,09).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1.pantu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432., 433. un 204.1.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt SIA „/Nosaukums A/" prasību pret zvērinātu advokāti /pers. A/ par atprasījumu jebkāda pamata trūkuma dēļ.

Izbeigt tiesvedību SIA „/Nosaukums A/" prasības daļā pret Latvijas Republiku Finanšu ministrijas personā par atprasījumu jebkāda pamata trūkuma dēļ.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „/Nosaukums A/" reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bez jebkāda pamata saņemtos un neatmaksātos naudas līdzekļus 52 646,25 *euro* (piecdesmit divi tūkstoši seši simti četrdesmit seši *euro* 25 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „/Nosaukums A/" reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus 1892,28 *euro* (tūkstotis astoņi simti deviņdesmit divi *euro* 28 centi).

Noteikt SIA „/Nosaukums A/" reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% (seši procenti no simta) gadā no piedzītās naudas summas 52 646,25 *euro* (piecdesmit divi tūkstoši seši simti četrdesmit seši *euro* 25 centi) sākot ar prasības celšanas brīdi līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos nesamaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 83,56 *euro* (astoņdesmit trīs *euro* 56 centi).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 3.jūnija, Augstākās tiesas Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Tiesneši V.Vazdiķis

I.Ošiņa

O.Blūmfelde